

Regerakkoord & duurzame energie

De nieuwe regering wil 49% minder CO₂ in 2030 (dan in 1990). Daarvoor is extra CO₂-reductie nodig tov 'ongewijzigd beleid'. Zie onder de indicatieve tabel uit het regeerakkoord voor extra reductie:

Tabel: Indicatieve toedeling 49%-reductieopgave in 2030		
Domein	Reductie in 2030 (Mton)	Maatregelen
Industrie	1	Recycling
	3	Procesefficiency
	18	Afvang en opslag koolstofdioxide
Transport	1,5	Zuiniger banden, Europese normen, elektrische auto's
	2	Biobrandstoffen en maatregelen steden
Gebouwde omgeving	3	Optimalisatie energiegebruik kantoren
	2	Isolatie woningen, warmtenetten en warmtepompen
	2	Zuiniger nieuwbouw
Elektriciteit	1	Zuiniger verlichting
	12	Sluiten kolencentrales
	2	Afvang en opslag koolstofdioxide in AVI's
	4	Extra wind op zee
	1	Extra zonne-energie
Landgebruik en landbouw	1,5	Slimmer landgebruik
	1	Minder methaanuitstoot
	1	Kas als energiebron

Ongewijzigd beleid

Ongewijzigd beleid is gebaseerd op de nationale energieverkenning 2016 (NEV). Daarin staat

- In 2030 heeft Nederland 20,7% duurzame energie
- Er is gerekend met een budget voor stimulering duurzame energie (SDE+) met een plafond van €3.264 miljard per jaar.
- De CO₂-prijs in het ETS bedraagt €26 per ton in 2030 volgens NEV 2016, €16 volgens NEV 2017
- De uitstoot bedraagt 168.6 megaton aan broeikasgassen (CO₂-equivalent) in 2030

Extra beleid regeerakkoord

Het budget voor SDE+ is ongewijzigd, zie CPB-tabel:

E	Milieu	2018	2019	2020	2021	struc	struc in
	Subtotaal	350	425	613	540	240	
23	Envelop klimaat	300	300	300	300	0	2031
24	SDE+: nieuwe verplichtingen vanaf 2020 ⁽⁵⁾			103	368	3.264	2033
25	Natuur en waterkwaliteit	50	125	100			
26	Invoeren alternatief voor salderingsregeling (zie M128)			213	240	240	2021
	<i>Lasten</i>						
27	Verhoging ODE ⁽⁵⁾			-103	-368	-3264	2033

⁽⁵⁾ Deze intensivering/lastenverzwaring zit al in het basispad van het CPB en leidt ten opzichte van dat basispad dus niet tot lastenverzwaring of extra uitgaven.

- Er komt een minimumprijs voor CO₂ in de elektriciteitssector van €43 per ton in 2030. Dit is dus €17 per ton extra tov het 'basispad' in de NEV 2016 en €27 extra tov de NEV 2017.
- Er is een zeer hoge doelstelling voor CO₂-opslag (CCS) – die wordt gefinancierd uit het SDE+ budget (en dat budget blijft gelijk).
- Er komt 300 miljoen per jaar extra voor expertiseopbouw en proefprojecten
- De salderingsregeling wordt omgevormd

Dit betekent:

Groefactoren

Een hogere CO₂-prijs in de elektriciteitssector leidt tot meer duurzame energie. De impact van een verhoging van de CO₂-prijs met €17 in 2030 schatten wij op ruim +2 procentpunt duurzame energie. NB SDE+ gaat ook naar duurzame warmte, daar heeft deze hogere CO₂-prijs geen invloed.

Geen regeringsbeleid maar wel een belangrijke factor voor de groei van duurzame energie: de kosten dalen. Die prijsdaling is zichtbaar in de NEV 2017 en zorgt voor een 'basispad' van 23,9% in 2030, bij ongewijzigd beleid.

De 300 miljoen voor expertiseopbouw en proefprojecten uit het regeerakkoord zal een positief effect hebben, maar in percentage 'achter de komma'.

De extra CO₂-reductie door groei van Wind op Zee en zon uit de 'indicatieve toedeling' van het regeerakkoord moet dus vooral komen van extra prijsdaling in de markt en daarnaast door de hogere CO₂-prijs voor de elektriciteitssector. Dit is volgens ons goed mogelijk. Ook bij andere technieken is overigens groei mogelijk, zo blijkt uit de NEV 2017.

Krimpfactoren

CCS zal volledig ten koste gaan van duurzame energie omdat dit uit hetzelfde budget komt. De extra CO₂-heffing heeft geen effect ten gunste van de business case voor CCS, want de industrie betaalt die CO₂-heffing niet. De hoge doelstelling voor CCS kan snel 1 miljard euro per jaar uit de SDE+ kosten. NB wanneer CCS niet op gang komt, blijft er budget over voor duurzaam – maar is er een gat bij de CO₂-doelstelling CCS.

Dit zal het percentage duurzame energie fors verlagen; dit effect is sterker dan de hogere CO₂-prijs. Gezien de doelen voor de CCS (met jaarlijkse kosten van 1 miljard euro) bedraagt de krimp van duurzame energie zo 5 procentpunt. Die daling zorgt voor extra CO₂-uitstoot tov basispad. Het is niet duidelijk waar die wordt gecompenseerd.

De omvorming van het salderen zal leiden tot iets minder duurzame energie dan in het basispad, maar in percentage 'achter de komma'.

Conclusie

Wat betekent dit voor duurzame energie? Er is een beperkt positief effect van de CO₂-prijs (ruim +3%) maar een sterkere verschuiving van duurzame energie naar CCS (-5%).

➔ *het regeerakkoord pakt netto negatief uit voor duurzame energie tov bestaand beleid*

Deze achteruitgang in duurzame energie wordt deels gecompenseerd door een snellere prijsdaling dan in de NEV 2016 was voorzien. Die zorgt voor 3,2% extra duurzame energie

➔ Duurzame energie komt daarmee rond de 22% in 2030

Nederland bungelt hiermee nog steeds onderaan de Europese ranglijsten en blijft ver achter op de EU-doelen die nu worden besproken en variëren van 27% tot 35% duurzame energie in 2030.

Het is ook niet in lijn met 100% duurzame energie in 2050, die volgens de NVDE nodig is om te voldoen aan het klimaatakkoord van Parijs.

Is dit dan het groenste kabinet ooit? lig (nog) niet voor duurzame energie, dat was voorlopig Rutte II:

- Kabinetten Den Uyl t/m Rutte I: 4% duurzame energie
- Rutte II: van 4% duurzaam (2013) naar 16% duurzaam (2023)
- *Rutte III: van 16% in 2023 naar ongeveer 22% in 2030.*